

Морфологічний стан піхвової оболонки яєчка при гідроцеле та після склеротерапії полідоканолом

Т.О.Квятковська

Дніпропетровська державна медична академія, Дніпропетровськ

Морфологічний стан оболонок яєчка вивчений недостатньо. В доступній літературі дані про мікрорельєф та ультраструктуру піхвової оболонки яєчка не висвітлені. Нами проведено дослідження мікрорельєфу та ультраструктури піхвової оболонки яєчка при гідроцеле методом СЕМ та ТЕМ на фрагментах оболонок яєчка 8 хворих віком 25-57 років з об'ємом рідини 200-300 мл, терміном захворювання 1-4 роки. Оболонки 2 чоловіків з кістами придатка яєчка були узяті за норму. На 10 статевозрілих собаках досліджено вплив склеротерапії полідоканолом на протязі 3 тижнів. Зрізи яєчок та оболонок офарблювали гематоксилін-еозином та реактивом Шифа.

На сканограмах показник зв'язаності мезотеліоцитів у нормі дорівнює $6,0 \pm 0,13$, при гідроцеле - $5,4 \pm 0,15$ ($p < 0,01$), що свідчить про зниження упорядкованості в гексагональній організації мезотелію. Мезотеліоцити відрізняються поліморфізмом, мають більш подовжену форму і сплюснену поверхню, між ними з'являються "стомати", апікальна поверхня вкрита численними мікрворсинками. Спостерігається розрихлення, огрублення та дезорієнтація волокон субсерозної основи мезотелію. На напівтонких зрізах простежується невідповідність вираженості набряку сполучної тканини невеликій кількості судин, яка збільшується з терміном тривалості хвороби. В мезотелії спостерігається розширення міжклітинних просторів. На поверхні мезотелію з'являються округлої форми вирости зовні створені мезотеліоцитами, заповнені рідиною та плазматичними клітинами. Зовнішня поверхня мезотеліоцитів містить велику кількість мікрворсин, внутрішня - вирости цитоплазми. Ендоплазматичний ретикулум розширений, зустрічаються залишкові тільця. Частина мезотеліоцитів перебуває у стані дегенерації.

В експерименті через 3 тижні після введення полідоканолу виявлено, що межа парієтального і вісцерального листків піхвової оболонки яєчка представлена сполучнотканинними волокнами й окремими клітинами мезотелію з пікнотичними ядрами і зруйнованими клітинними мембранами, а також збіднені склерозованих ділянок оболонок судинними і клітинними елементами. Під білковою оболонкою у 70% каналців визначаються осередки склерозу та зупинка процесу дозрівання сперматозоїдів на стадії сперматид. Відзначаються явища фібриноїдного набряку та склероз інтерстиціальної тканини яєчка, виражене розширення кровоносних і лімфатичних судин. На відстані 2-2,5 мм від оболонки морфологічні зміни відсутні у $86,2 \pm 7,3\%$ каналців. У контрлатеральних яєчках порушень сперматогенезу не відбувалося.